

همایش علمی پژوهشی فقه و حقوق اسلامی

نهاد برگزار کننده همایش: موسسه قانون یار

((با حمایت معنوی مرکز علمی کاربردی سازمان همیاری شهرداری های استان اصفهان))

سر دبیر علمی و مسئول برگزاری همایش: دکتر بهنام اسدی شماره مجوز: ۹۸/۲۳۵۱-۷۸۸۶۴

سال برگزاری همایش: ۱۳۹۸ شماره مقاله: ۱۱۹۵/۳۰۰۴ رده بندی کنگره: ب ۱۰۱/۲

انحرافات اجتماعی زنان و تبعات حقوقی آن

حامد خانه کشی

کارشناس ارشد حقوق خصوصی

چکیده

یکی از معضلات اجتماعی جوامع، پدیده ی انحرافات اجتماعی است که در اثر مسائل و مشکلات اجتماعی نظیر فقر، بیکاری، بحران های اقتصادی و اجتماعی، دگرگونی در قوانین و الگوهای اجتماعی، تضعیف اعتقادات مذهبی و در کل بر هم خوردن تعادل در نظم اجتماعی پدید می آید. جرم و بزهکاری منحصر به مردان نیست، زنان هم از مشکلات اجتماعی در امان نیستند و زندگی آنها دستخوش بحران و نابسامانی می گردد و دچار انحرافات اجتماعی می شوند. اگرچه ممکن است تعداد زنان مجرم کمتر از مردان باشد، لیکن تاثیر اجتماعی و فرهنگی بزهکاری زنان بسیار بیشتر از مردان است. زنان به دلیل نقش مهم مادری و تربیتی و پایه و ستون خانه بودن در صورتی که مرتکب انحرافات اجتماعی شوند، و با توجه به انحراف ارتكابی توسط زنان تبعات حقوقی ای را به دنبال خواهد داشت و حقوقی اعم از مالی و غیرمالی از آنان سلب خواهد شد. از جمله حقوق مالی که از زنان بواسطه ارتكاب جرم و انحرافات اجتماعی سلب می شود عبارت است از: حق نفقه، اجرت المثل، و تصنیف نیمی از دارایی مرد، و درحقوق غیرمالی نیز می توان به از دست دادن حق حضانت فرزند و همچنین حق اجازه برای ازدواج مجدد شوهر اشاره کرد.

واژگان کلیدی: تبعات حقوقی، انحرافات، اجتماعی، زنان

گسترش انحرافات اجتماعی از جمله مشکلات عمده ای است که امروزه گریبانگیر بسیاری از جوامع کنونی است. در جامعه ما نیز با توجه به ارزش های دینی، اخلاقی، فرهنگی و اجتماعی و ساختار جمعیتی بسیار جوان جامعه و وجود مشکلات عدیده اقتصادی، انحرافات به عنوان یکی از بغرنج ترین و پیچیده ترین مسائل اجتماعی می باشد که موجب جریحه دار ساختن وجدان جمعی و چالش امنیت اخلاقی و اجتماعی گردیده است. منحرف، کسی است که رفتاری مغایر با هنجارها و معیارهای پذیرفته شده و مطلوب گروه یا جامعه ای خاص داشته باشد، از اینرو او در آن جامعه یا گروه بعنوان فردی منحرف تلقی خواهد شد. فلذا انحرافات منحصر به مردان نیست و زنان هم از مشکلات اجتماعی در امان نیستند و زندگی آنها، دستخوش بحران و نابسامانی می گردد و گاهی مرتکب جرم می شوند. اگرچه ممکن است تعداد زنان مجرم کمتر از مردان باشد لیکن تاثیر اجتماعی و فرهنگی بزهکاری زنان بسیار بیشتر از مردان است. زنان به دلیل نقش بسیار مهم مادری و تربیتی و پایه و ستون خانه بودن در صورتی که مرتکب جرم شوند، اثرات منفی بسیار زیادی در خانواده دارند. زمانی که زن به هر دلیلی اعم از فرار، طلاق، بزهکاری و ... در خانه حضور نداشته باشد خانواده و جامعه دچار اشکال می شود. با انحرافات زنان نه تنها یک زن بلکه ممکن است نسل یک خانواده به بزهکاری و تباهی کشیده شود. همچنین زنان بزهکار با ارتکاب جرایمی همچون تن فروشی، قوادی و... زمینه بی قید و بند بودن روابط بین زنان و مردان را فراهم می آورند و این امر علاوه بر کاهش میل به ازدواج و مسئولیت پذیری در جوانان، موجب سست شدن بنیاد خانواده، پایین آمدن سطح اخلاقی جامعه و ضعف ایمان و تقوا، گشوده شدن راه فحشا و فساد در جامعه و بسیاری از آسیبهای دیگر می شود؛ لذا شناخت تبعات حقوقی انحرافات زنان به سالم سازی جامعه و استحکام خانواده ها کمک می کند.

بخش اول: کلیات

در جامعه امروز ما بیشترین انحرافات اجتماعی شامل فرار از منزل ، فحشا و روابط نامشروع ، طلاق ، اعتیاد ، خودکشی و ... می باشد که هر یک از این انحرافات ممکن است زمینه ساز انحراف دیگر باشد . لذا ما در ادامه به تشریح بیشتر این انحرافات خواهیم پرداخت .

بند اول: فرار از منزل

فرار از خانه و اقدام به دوری و عدم بازگشت به منزل و ترک اعضای خانواده بدون اجازه از والدین یا وصی قانونی خود ، درواقع نوعی واکنش نسبت به شرایطی است که از نظر فرد نامساعد ، غیرقابل تحمل و بعضا تغییر ناپذیر است. این عمل معمولاً به عنوان مکانیسم دفاعی به منظور کاهش ناخوشایندی و خلاصی از محرک های آزار دهنده و مضر و دستیابی به خواسته های مورد نظر و عموماً آرزوهای دور و دراز انجام می شود . امروزه در اکثر کشورهای جهان فرار از خانه به یک معضل جدی اجتماعی تبدیل شده است . در جامعه ما نیز مسئله فرار دختران به عنوان یک معضل مطرح می باشد. اما در مورد مسئله فرار از خانه می توان اینگونه بیان کرد که اقدام به فرار هم از سوی پسران و (مردانمتاهل) و هم از سوی دختران (و زنان متاهل) انجام می شود . البته دلایل چنین اقدامی توسط مردان متاهل و پسران با یکدیگر متفاوت است. زنان متاهل نیز اغلب به خشونت و مفاسد اخلاقی همسر یا اغفال و مفاسد اخلاقی از خانه متواری می شوند . در شرایطی ممکن است که اقدام به فرار به همراه فردی از جنس مخالف با زمینه دوستی و قرار ملاقات انجام شود. اخیراً مواردی هم از فرارهای گروهی در بین دختران مشاهده شده است . (رسول زاده طباطبایی و همکاران ، ۱۳۸۴)

بند دوم: فحشا و روابط نامشروع

یکی از پدیده های اجتماعی که سلامت هر جامعه ای را تهدید می کند پدیده روسپیگری است که متأسفانه در تمام جوامع با شدت و ضعف وجود دارد و چونان خوره ای به جان جوامع بشری و مدنی افتاده است. روسپی در زبان فارسی به معنای زن فاحشه و بدکاره و نابکار استعمال می شود و معرب آن روسپی است که در عصر صحابه و تابعین نیز به کار می رفته است. روسپی درواقع مخفف روسپید است که از باب « تسمیه الشی باسم ضده » بر زنان هرزه ی روسیاه به عنوان طعنه و تمسخر اطلاق شده است. (دهخدا، ۱۳۷۳، ج ۸، ص ۱۰۸۹۸) مترادف های این واژه در زبان عربی قحبه، عاهره، مجون، فاجره، فاحشه، بغی و ... است. (الطریحی، ۱۳۶۵، ج ۱، ص ۵۹۳). از واژه روسپی در مواد قانونی و نیز متون فقهی تعریف صریحی ارائه نشده است ولی در عالم حقوق و جرم شناسی (دانش، ۱۳۷۲، ص ۱۶) دارای تعریف خاصی می باشد که به سه تعریف اشاره می گردد:

الف) « روسپی به زنانی اطلاق می شود که از راه خود فروشی امرار معاش می کنند و جز این پیشه ای ندارند و تحت نظامات خاص این شغل به کار خود ادامه می دهند » (صدر، ۱۳۸۲، ص ۲۰).

ب) « تن فروشی یعنی ایجاد رابطه موقت جنسی با کسی که به قصد ارضا جنسی برای این رابطه پول می پردازد ». عبارت دیگر ملاک اصلی در این رابطه ارضا جنسی خریدار است.

ج) « روسپی کسی است که به دیگری خدمات جنسی می دهد و در ازای آن پول دریافت می کند ». (کریمی مجد، ۱۳۸۰، ص ۱۱)

بند سوم: سقط جنین

سقط جنین عمدی یکی از معضلاتی است که برخی از زنان به دلایل گوناگون از جمله مخفی کردن روابط نامشروع به آن متصل می شوند.

سقط جنین در اصطلاح حقوقی عبارت است از « اخراج عمدی قبل از موعد جنین یا حمل به نحوی که زنده یا قابل زیستن نباشد و یا منقطع ساختن دوران بارداری ». (گلدوزیان، ۱۳۷۲، ج ۱، ص ۳۸۱).

بند چهارم: تولد فرزند نامشروع

هرگاه بین زن و مرد معینی رابطه ازدواج برقرار نشده باشد و مقاربت از روی شبهه نباشد طفل حاصل از این عمل منسوب به آنهاست و دارای نسب نامشروع است (جعفری لنگرودی، ۱۳۹۰، ص ۷۱۲). لذا بالا رفتن سن ازدواج و مشکلات عدیده برای تشکیل زندگی خانوادگی بعضاً موجب برقراری ارتباط نامشروع شده و به گسترش تولدهای خارج از ازدواج دامن می زند. زنا موجب طفل نامشروع و یا طفل طبیعی می شود که به عنوان یک واقعیت در زندگی اجتماعی وجود دارد. حرمت زنا امری واضح در دین اسلام است و عقوبت شدیدی برای آن در نظر گرفته شده است.

بند پنجم: طلاق

طلاق یکی از مهمترین مسائل اجتماعی ایران است که گاهی از آن به عنوان یک آسیب اجتماعی نام برده می شود. این پدیده طی سال های اخیر در ایران رشد قابل ملاحظه ای داشته است. طلاق به عنوان یک انحراف اجتماعی زمینه ساز انحرافات اجتماعی دیگر مانند اعتیاد، فرار از منزل، خودکشی و... می باشد. هرچند که طلاق یک واژه زیبا نیست و شنیدن آن احساس شعف به وجود نمی آورد ولی حلالی است که خداوند متعال و هر صاحب علم آن را نکوهش کرده اند با اکراه در محدوده آن

سخن گفته اند، بحث پیرامون این پدیده تا به آنجا رسیده است که یک بخش از پایه حقوق خانواده قرار گرفته و در قانون اکثر کشورهای جهان جایگاه خاص به خود اختصاص داده است.

بند ششم: خودکشی

خودکشی در اصطلاح مرگی است که به طور مستقیم و یا غیرمستقیم بر اثر اقدامی که خود فرد می کند و در عین حال به نتیجه رفتارش آگاهی دارد، روی می دهد. (محسنی، ۱۳۶۶، ص ۹). مرگی که ناشی از خودکشی و عمدی توسط خود شخص رخ میدهد اقدامی آگاهانه در جهت نابودسازی خود می باشد. روشن ترین دلیل آن مشکلات پیچیده ی انسان است که برای رهایی از مشکلات خود، خودکشی را به عنوان بهترین راه حل انتخاب می کند. خودکشی عملی اتفاقی و بی معنی نیست بلکه راهی برای رها شدن از یک مشکل یا بحران است که شخص را بطور شدید رنج می دهد.

بند هفتم: اعتیاد

تصور اکثر افراد جامعه در مورد اعتیاد این است که مواد مخدر و سوء مصرف مواد پدیده ای مردانه است و زنان کمتر از مردها به اعتیاد روی می آورند، به خصوص در کشور ما حتی سیگار کشیدن زنان و دختران تعجب اطرافیان را بر می انگیزد. شاید به دلیل اینکه اعتیاد با نقش آشنای همسر و مادری مهربان و دلسوز در جامعه ایرانی همخوانی ندارد، اما واقعیت این است که امروز اعتیاد در میان برخی زنان جامعه (هرچند تعداد اندک) وجود دارد و برخی خانواده ها با این معضل دست و پنجه نرم می کنند. از آنجا که عوارض ناشی از اعتیاد زنان برای جامعه بیشتر از اعتیاد مردان است، ضرورت دارد این موضوع در کانون توجه قرار گیرد. وقتی زن در یک خانواده دچار اعتیاد می شود ارکان خانواده خیلی مستعد برای از هم پاشیدن می شود و فرزندان

نیز به خصوص دختران خانواده در نتیجه همانند سازی با مادر و مشکلات عاطفی ناشی از مصرف مواد، توسط مهربان ترین عضو خانواده دچار انحراف و پیامدهای جبران ناپذیری می شوند .

بخش دوم: تبعات حقوقی مالی انحرافات اجتماعی زنان

در هر یک از انحرافات اجتماعی ، زنان با توجه به نوع جرمی که مرتکب می شوند ، بر اساس قانون کیفری مجازات خواهند شد اما هر یک از این انحرافات به طور مستقیم یا غیرمستقیم حقوقی را اعم از مالی و یا غیرمالی از زن سلب می کند. ما در ادامه به بررسی حقوق مالی و غیرمالی که با توجه به نوع انحراف از زن سلب می شود را بررسی می نمایم . حقوق مالی امتیازی است که حقوق هر کشور به منظور تامین نیازهای مادی شخص ، به آنها می دهد ، هدف از ایجاد حق مالی تنظیم روابطی است که به لحاظ استفاده از اشیا بین اشخاص وجود دارد. این دسته از حقوق قابل مبادله و تقویم به پول است. مانند حق مالکیت و حق انتفاع و حق مطالبه مبلغی پول یا انجام دادن کار معین .

بند اول: نفقه

در نظام حقوقی ایران وظیفه تامین مخارج خانواده به طور کلی بر عهده شوهر است و مکلف است نفقه زن را پرداخت نماید و البته در صورت وجود اولاد مخارج آنها را نیز تامین نماید. حتی اگر زن دارایی داشته باشد و یا دارای شغل بوده و صاحب حقوق و درآمد باشد و حتی اگر شوهرش فقیر باشد می تواند آن را برای خود ذخیره کند و به هیچ وجه از آن برای مخارج خود و خانواده استفاده نکند .

عدم استحقاق نفقه به زنی که از خانه فرار می کند

فقها و مفسران با تکیه بر گفتار لغویان، زنی را که در مقابل شوهرش سرکشی می کند ناشزه نامیده اند. برخی نشوز را عدم تمکین زن دانسته اند و آنچه را که به تمکین برمیگردد از قبیل خروج از خانه بی اجازه شوهر، عدم رعایت نظافت شخصی و ... را نشوز دانسته اند. بیشتر مفسران معتقدند نشوز اطاعت نکردن و طغیان زن است. (مصطفوی فرد، ۱۳۹۱) هرگاه زن نسبت به وظایف زناشویی تمکین نکند و ناشزه باشد شوهر می تواند به دادگاه مراجعه کرده، الزام زن را به تمکین بخواهد. در اینصورت او نمی تواند از شوهر مطالبه نفقه کند. ماده ۱۱۰۸ قانون مدنی می گوید: « هرگاه زن بدون مانع مشروع از ادای وظایف زوجیت امتناع کند مستحق نفقه نخواهد بود. » بنابراین اگر زن مانع مشروع و عذر موجهی در عدم تمکین داشته باشد، حقوی نسبت به نفقه ساقط نخواهد شد. مثلاً اگر زن به علت خطری از جانب شوهر متوجه اوست از ماندن در خانه شوهر خودداری کند یا به علت ابتلای شوهر به امراض مراقبتی از رابطه جنسی با او امتناع نماید، این امتناع مانع حق نفقه نخواهد بود (آخوندان، ۱۳۹۴).

بند دوم: مهریه

مهر یا صداق که به فارسی کابین گفته شده است مالی است که زن بر اثر ازدواج مالک آن می گردد و مرد ملزم به دادن آن به زن می شود. نهاد مهر در ایران مبتنی بر مذهب و سنت است و نظیر آن را در حقوق غربی نمی توان یافت. (مختصر خانواده، دکتر صفایی، دکتر امامی)

مطالبه مهریه در انحرافات زنان

بسیاری از مردان در دادگاههای خانواده، همسر خود را تهدید می کنند که اگر راضی به طلاق نشود با جور کردن ۴ شاهد و طرح دادخواستی با عنوان رابطه نامشروع در دادسرای ارشاد، آبروی آنها را می برند. اغلب این مردان نمی دانند که حتی اگر چنین

جرمی نیز در مورد همسرشان به اثبات برسد اینمساله مهریه را منتفی نمی کند چون مهریه مالی است که پیش از وقوع خیانت و در همان زمان عقد به زن تعلق گرفته است و در چنین حالتی ممکن است دادگاه تخفیف اندکی را برای گرفتن مهریه قائل شود و مهریه در هر شرایطی به زن تعلق می گیرد . بنابراین انحرافات همچون اعتیاد ، فحشا ، و روابط نامشروع در زنان مهریه ی زن را ساقط نمی کند چرا که در ماده ۱۰۸۲ قانون مدنی بیان گردیده است که زن به مجرد وقوع مالک مهر می شود و می تواند هر نوع تصرفی که بخواهد در آن داشته باشد .

بند سوم: تصنیف نیمی از دارایی مرد

طبق بند الف شرایط ضمن عقد مندرج در سند ازدواج : ضمن عقد نکاح (یا ضمن عقد خارج لازم) زوج شرط نمود هرگاه طلاق بنا به درخواست زوجه نباشد و طبق تشخیص دادگاه تقاضای طلاق ناشی از تخلف زن از وظایف همسری یا سوء اخلاق و رفتار وی نبود ، زوج مکلف است تا نصف دارایی موجود خود را که در ایام زناشویی با او به دست آورده یا معادل آن را طبق نظر دادگاه بلاعوض به زوجه منتقل نماید .

بخش سوم: تبعات حقوقی غیرمالی انحرافات زنان

حق غیرمالی امتیازی است که هدف آن رفع نیازمندی های عازفی و اخلاقی انسان است. موضوع این حق روابط غیرمالی اشخاص است، ارزش داد و ستد ندارد و به طور مستقیم قابل ارزیابی به پول و مبادله نیست ، مانند حضانت ، زوجیت ، وصیت

بند اول: حضانت

حضانت عبارت است از نگهداری مادی و معنوی طفل توسط کسانی که قانون مقرر | 9 داشته است.

سقوط حضانت مادر در صورت انحطاط اخلاقی و ناتوانی در نگهداری طفل

ماده ۱۱۷۳ قانون مدنی مقرر داشته که هرگاه در اثر عدم مواظبت یا انحطاط اخلاقی پدر یا مادری که طفل تحت حضانت اوست، صحت جسمانی و یا تربیت اخلاقی طفل در معرض خطر باشد، محکمه می تواند به تقاضای قیم او یا مدعی العموم (دادستان) هر تصمیمی را که برای حضانت طفل مقتضی بداند، اتخاذ کند

بند دوم: مجوز ازدواج مجدد به مرد

مهم ترین فلسفه ازدواج به دست آوردن آرامش و امنیت است. باید بپذیریم که یک دختر با ازدواج به دنبال کسب امنیت و آرامش است، آرزویی که با حضور زن دیگر در کنار همسرش از بین می رود. حالا چه دلایل شوهرش برای ازدواج شوهرش منطقی باشد یا غیرمنطقی، آن چه مهم است این که معمولاً هیچ زنی دوست ندارد شوهرش به فکر ازدواج دوم بیفتد. اما یکی از تبعات حقوقی انحرافات زنان، مجوز ازدواج مجدد برای مرد می باشد که به آنان اشاره خواهیم کرد.

۱. محکومیت زن مجوز ازدواج شوهر

به موجب بند ۸ ماده ۸ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۵۳ چنان چه محکوم مرد باشد، زن می تواند تقاضای طلاق کند و در صورتی که محکوم زن باشد مرد می تواند بدون تحصیل اجازه او مجدداً زناشویی کند، همچنین هرگاه زن به حکم قطعی به مجازات حداقل پنج سال محکوم شده باشد و این حکم در حال اجرا باشد شوهر می تواند همسر دوم اختیار کند، اما اگر اجرای حکم پایان یافته باشد شوهر مجاز به زناشویی مجدد نخواهد بود چه دیگر مانعی در راه زناشویی او نیست.

۲. اعتیاد زن

یکی دیگر از شرایطی را که می تواند از عوامل چند زنی باشد ابتلا به هرگونه اعتیاد مضرى که به تشخیص دادگاه به اساس زندگی خانوادگی خلل وارد آورده و ادامه زندگی زناشویی را غیرممکن می کند می باشد. اعتیاد زن در صورتی مجوز اختیار زن جدید خواهد بود که شرایطی داشته باشد، یعنی باید این اعتیاد مضر باشد، یعنی عادت ها و اعتیادهایی که انسان را به نابودی می کشاند و زیان های آشکاری دارد مجوز اختیار همسر برای مرد می شود. مثل اعتیاد به تریاک، مرفین، هروئین و الکل و...، همچنین به اساس زندگی خانوادگی خلل وارد آورد یعنی باعث از هم پاشیدگی نظام خانواده و مانع از انجام تکالیف زناشویی زن شود. هرگاه تمام این شرایط وجود داشته باشد مرد می تواند از دادگاه تقاضای صدور اجازه زناشویی مجدد کند، بدیهی است دادگاه نیز پس از احراز تمام شرایط، اجازه اختیار زن جدید را صادر می کند.

۳. زن هایی که خانه را ترک می کنند

ترک زندگی خانوادگی از طرف زن از دیگر مواردی است که ازدواج مجدد را به مرد می دهد. در قانون اشاره ای به مدت غیبت زن برای احراز ترک زندگی خانوادگی نشده است، اما از ظاهر ماده می توان استنباط کرد که چندان، مدت در ترک زندگی خانوادگی موثر نیست بلکه همین قدر که ترک زندگی خانوادگی زن مبین بی میلی و بی علاقهگی او به شوهر و فرزندانش باشد کفایت می کند.

نتیجه گیری

انسان به عنوان گل سرسبد عالم هستی ، وجودش از برترین استعدادها و ویژگی های ممکن لبریز گشته است. زن نیز نه تنها از این گردونه خارج نبوده بلکه در کانون این دایره جای دارد. در میان انسان ها ، زن به عنوان یک انسان از استعدادها و صفاتی برخوردار می باشد ، لذا در صورت غفلت و تعلل ورزیدن از آنها و استفاده نابجا نمودن ، نه تنها موجب هدر رفتن استعداد و کمال نهفته می گردد بلکه چهبسا آفت جان موجود گشته و هستی وی را تهدید می کند. گسترش انحرافات اجتماعی از جمله مشکلات عمده ای است که امروزه گریبانگیر بسیاری از جوامع کنونی است. در جامعه ی ما نیز با توجه به ارزشهای دینی ، اخلاقی ، فرهنگی و اجتماعی و ساختار جمعیتی بسیار جوان جامعه و وجود مشکلات عدیده ی اقتصادی ، انحرافات به عنوان یکی از بغرنج ترین و پیچیده ترین مسائل اجتماعی می باشد که موجب جریحه دار ساختن وجدان جمعی و چالش امنیت اخلاقی و اجتماعی گردیده است. در جامعه ی امروز ما بیشترین انحرافات اجتماعی شامل فرار از منزل، فحشا و روابط نامشروع ، طلاق ، اعتیاد ، خودکشی و ... ، می باشد که هر یک از این انحرافات ممکن است زمینه ساز انحراف دیگر گردد. ممکن است یک رفتار انحرافی زن در جامعه ی امروز ایران جرم نباشد اما تبعات حقوقی ای را به دنبال خواهد داشت و ممکن است فرار از منزل به اعتیاد و فحشا کشیده شود. بنابراین می توان گفت که انحرافات اجتماعی زنان می توانند زمینه ساز یک یا چند انحراف شوند. انحرافات مطرح شده در این پژوهش ، حقوقی اعم از مالی و غیرمالی زن را که اسلام برای زن قرار داده است را از او سلب می کنند.

منابع و مآخذ

۱. آخوندان، الهام، ۱۳۹۴، تبعات حقوقی ترک منزل، پایگاه خبری تحلیلی پارسینه.
۲. جعفری لنگرودی، محمدجعفر، ۱۳۸۰، ترمینولوژی حقوق، چاپ یازدهم، تهران، انتشارات گنج دانش.
۳. دهخدا، عای اکبر، ۱۳۷۳، ج ۸، ص ۱۰۸۹۸.
۴. صفایی، سیدحسین، عراقی- عزت الله (و دیگران)، ۱۳۸۷، بررسی تطبیقی حقوق خانواده، چاپ دوم، تهران.
۵. کریمی مجد، رویا، ۱۳۸۰، زیرگام های حریص در خیابان های بی بازگشت، ماهنامه ی زنان.
۶. گلدوزیان، ایرج، ۱۳۷۲، حقوق جزای اختصاصی، چاپ چهارم، تهران، انتشارات جهاد دانشگاهی.
۷. مصطفوی فرد، حامد، ۱۳۹۱، بازخوانی مفهوم نشوز زن و مرد در قرآن، فقه اهل بیت، شماره ۶۹

مرکز آموزش علمی-کاربردی
سازمان بهداری شهرداری های
استان اصفهان

بنیاد علمی قانون یار برگزار می کند

با همکاری و حمایت معنوی
مرکز آموزش علمی-کاربردی سازمان همیاری شهرداری های استان اصفهان

همایش ملی

علمی- پژوهشی فقه و حقوق اسلامی

دکتر بهنام اسدی

مسئول برگزاری

ارکان کلیدی همایش

محور های همایش:

پذیرش مقاله در تمامی زمینه های علوم تربیتی و روان شناسی (تمامی گرایش ها)، برنامه ریزی درسی علوم مشاوره، فلسفه تعلیم و تربیت، آموزش و پرورش، آموزش الکترونیک، برنامه ریزی آموزش عالی علوم اجتماعی، فرهنگ، هنر (تمام گرایش ها)، ارتباطات اسلامی و سایر موضوعات مرتبط با علوم انسانی

دبیر اجرایی همایش:
دکتر امین امیریان فارسانی
رئیس هیات داوران،
دکتر سعید سامانی مجد
رئیس شورای سیاست گذاری،
دکتر سعید خردمندی

۱۵ بهمن ماه ۱۳۹۸

اصفهان سالن اجلاس دانشگاه

جهت چاپ مقالات خود در دیگر همایش های قانون یار
کافیست فایل word مقاله خود را به همراه
شماره تماس به آدرس ایمیل زیر ارسال نمایید

phdsara@yahoo.com

ارسال مقاله در واتس آپ یا تلگرام به شماره

09100636002

همایش های علمی و پژوهشی، هر ساله در دو نوبت برگزار می شود

پایگاه های نمایه کننده مقالات همایش

Sponsored and Indexed by
CIVILICA
We Respect the Science

T
PBIN.com
Sponsored And Indexed

همایش های ایران
Symposia

CONF
PAPER

مکتب های علمی
Centermesjao.com

مکتب های علمی
Centermesjao.com

www.olomensani.IR

دبیرخانه همایش: تهران، میدان انقلاب، خ مئتری جاوید، کوچه مینا، پلاک ۲۹، طبقه سوم
واحد مشاوره ۰۲۱۶۶۹۷۹۵۱۹ - ۰۲۱۶۶۹۷۹۵۲۶ واحد صدور مدرک ۰۲۱۴۴۴۴۱۷۶۴

همایش علمی پژوهشی فقه و حقوق اسلامی، موسسه قانون یار، مرکز علمی کاربردی سازمان همیاری شهرداری اصفهان، بهمن ۱۳۹۸